

Propitivanje medija

Šušak, Danijela

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Arts Academy / Sveučilište u Splitu, Umjetnička akademija**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:175:160316>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-04**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Arts Academy](#)

UMJETNIČKA AKADEMIJA SVEUČILIŠTA U SPLITU
ODJEL ZA LIKOVNU UMJETNOST
ODSJEK LIKOVNE KULTURE I LIKOVNE UMJETNOSTI

PRAKTIČNI MAGISTARSKI RAD

PROPITIVANJE MEDIJA

Studentica: Danijela Šušak

Mentori: Edvin Dragičević, izvanredni profesor

Maja Zemunik Mužinić, asistentica

Split, 2015.

SADRŽAJ

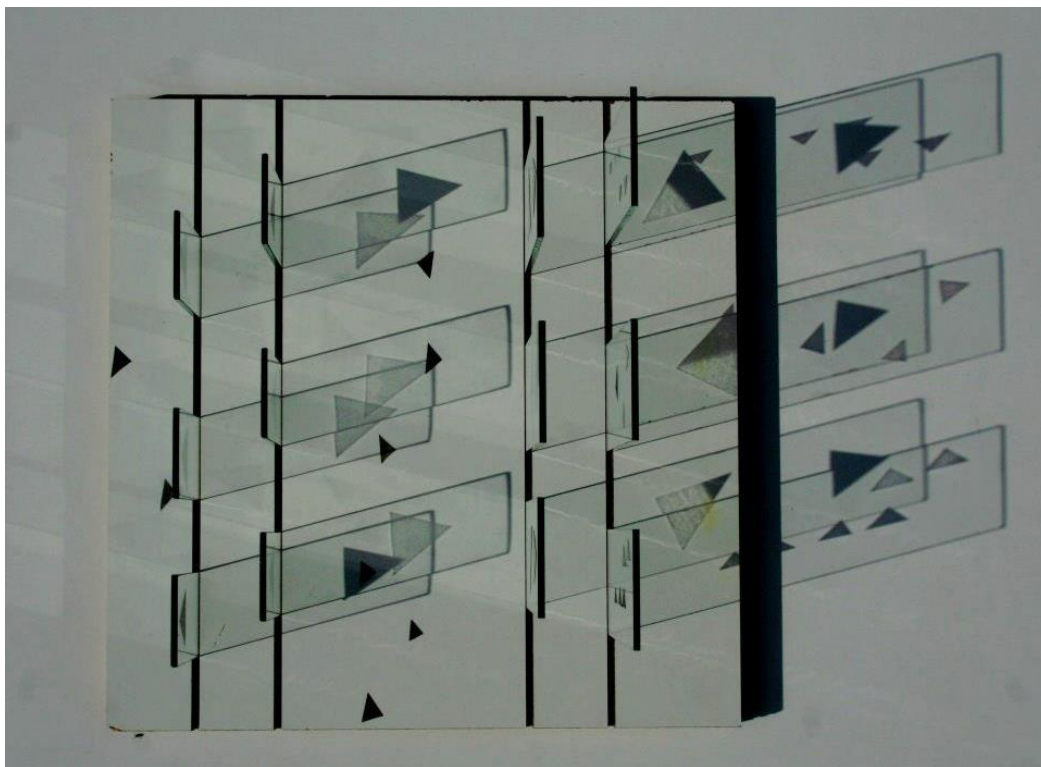
UVOD	1
1. TEHNIČKA IZVEDBA	2
2. PROPITIVANJE MEDIJA.....	3
2.1. Transparentnost	3
2.2. Angažiranost/ interakcija promatrača.....	3
2.3. Grafika u prostoru	3
3. INTERPRETACIJA RADOVA	4
3.1. Zatvoreni objekti / kompozicije.....	4
3.2. Otvoreni objekti/ kompozicije.....	8
3.3 Polegnuti raščlanjeni objekti	12
3.4. Raščlanjena forma/listovi	15
3.5. Tipografika	20
4. ZAKLJUČAK	22

UVOD

U svom diplomskom radu odlučila sam se za grafiku jer je to umjetnički medij koji posreduje ideju vizualnosti na najprimjereniji način. Grafika kao umjetnička tehnika sa svojstvom nacrtanog, slikanog, otisnutog ili umnoženog vizualnog znaka razvijenog u niz nije samo tehnika, već prije svega sredstvo i mogućnost da se oblikuje jasan i precizan vizualni jezik.

Cilj ovoga diplomskog rada jest umjetnički izraziti, ali i istražiti pojavu, kao i nastajanje promjena koje nastaju pokretom promatrača ili samog grafičkog objekta. S ovim grafičkim objektima, optičkim efektima i interaktivnim odnosom sudionika pokušala sam ostvariti umjetnički privid kontinuirane i harmonične izmjene pravilnih i nepravilnih struktura.

Odlučila sam iskustvo proizašlo iz eksperimenta višemedijalnosti predstaviti u prostoru jednog medija - grafike u prostoru - s namjerom da provjerim različite opcije funkcioniranja ovog medija unutar njega samog.

1. TEHNIČKA IZVEDBA

Riječ je o intermedijalnom radu u kojem se spajaju segmenti tradicionalnog i suvremenog grafičkog izražaja. Rad nema tendenciju zaokružene cjeline već je temeljen na konstanti nebrojenih mogućnosti. Zbog toga grafička mapa nije konvencionalne forme, već je sastavljena od više različitih formi. Mapu čine različiti grafički objekti čija je površina ispunjena geometrijskim strukturama. Geometrijski oblici su izvedeni u grafičkoj tehnici sitotiska, dok sam neke od struktura izvela i u digitalnom tisku. Većina oblika izvedena je u monokromatskom odnosu, dok na nekim objektima koristim i boju (crvenu i plavu) radi pojačavanja dinamike kompozicije. Strukture su nastajale spontanom rezanjem u sitotisku otisnutih folija. Svaki oblik je bio više puta ponovljen (izrezan) kako bi se stvorio fond elemenata potrebnih za gradnju likovne sintakse. Materijali koje sam koristila za izradu grafičkih objekata su drvo, staklo, pleksiglas, transparentne folije, boje za sito, kao i mnogi reciklirani materijali koji su utjecali na tijek procesa rada spomenutih objekata. Konačni izgled rada ovisi o prostoru i svjetlu gdje je postavljen. Mali i tamniji prostori stvaraju ambijent gdje rad nema granica, tj. preuzima prostor dok u većim i otvorenijim prostorima više dolazi do izražaja prikazivanje višeslojnosti grafičkih objekata.

Ovim grafičkim objektima pokušala sam predstaviti iskorak iz tradicionalnog pristupa grafičkim tehnikama te se poigravati s odnosima svjetla i tame, pozitiva i negativa, umjetnika i promatrača. Sam stvaralački proces, istraživanje i eksperimentiranje s različitim tehnikama i pristupima materijalu, neodvojivi su od samih radova. Kroz proces rada prevladava naglasak na formu i objekte kojima propitujem međusobne relacije grafike i prostora, kontraste konstrukcije i dekonstrukcije te ovim ciklusom „Propitivanje“ pokušala sam izaći iz okvira dvodimenzionalnosti grafičkog medija i uključiti gledatelja u interakciju s umjetničkim djelom.

2. PROPITIVANJE MEDIJA

Tijekom rada propitivala sam pojmove transparentnosti, interakcije, svjetla i prostora, geometrijskih oblika te grafike u prostoru. U slijedećim poglavljima osvrnula bih se na neke od njih.

2.1. Transparentnost

Transparentnost biram zbog mogućnosti prikazivanja višeslojnosti forme grafičkih objekata. Postignuto je raščlanjivanje grafičkog lista s ciljem strukturiranja prostora kao promjenjive vizualne cjeline.

2.2. Angažiranost/ interakcija promatrača

Slobodnim kretanjem kroz postav promatrač je aktivno angažiran u promišljanju prostora kao promjenjive forme u transparenciji. Ambijentalna grafika pod utjecajem svjetla i pokreta pruža posebne efekte te kod promatrača potiče djelovanje mašte, ritmiziranu fluidnost i posebno iskustvo subjektivnog dojma. Grafički listovi i prostor unutar kojega su postavljeni tvore povezanu cjelinu s ciljem semantičkog raslojavanja i propitivanja unaprijed prihvaćenih značenja.

2.3. Grafika u prostoru

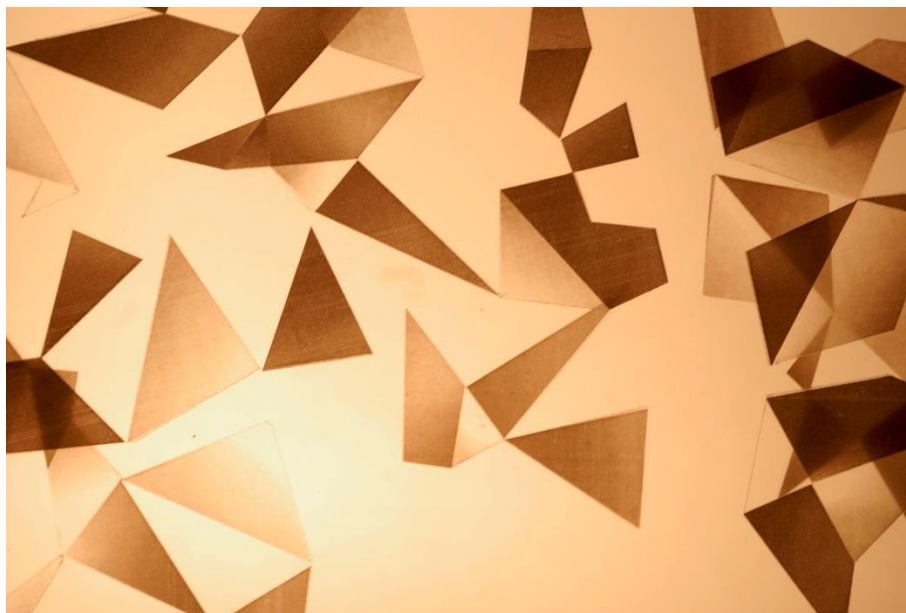
Iskustvo proizašlo iz eksperimenta višemedijalnosti predstavila sam u mediju grafike u prostoru, s namjerom da istražim različite opcije funkcioniranja ovog medija unutar njega samog. S grafičkim objektima, optičkim efektima i interaktivnim odnosom sudionika pokušala sam ostvariti privid kontinuirane i harmonične izmjene pravilnih i nepravilnih struktura u prostoru. Promjena koja nastaje pokretom promatrača ili samog grafičkog objekta ključna je za konačni izgled predstavljenih objekata.

3. INTERPRETACIJA RADOVA

Ciklus radova pod nazivom „Propitivanja“ razvio se iz želje da iscrpim mogućnosti zadanih elemenata do krajnjih granica, odnosno da upotrijebim iste elemente na različite načine.

3.1. Zatvoreni objekti / kompozicije

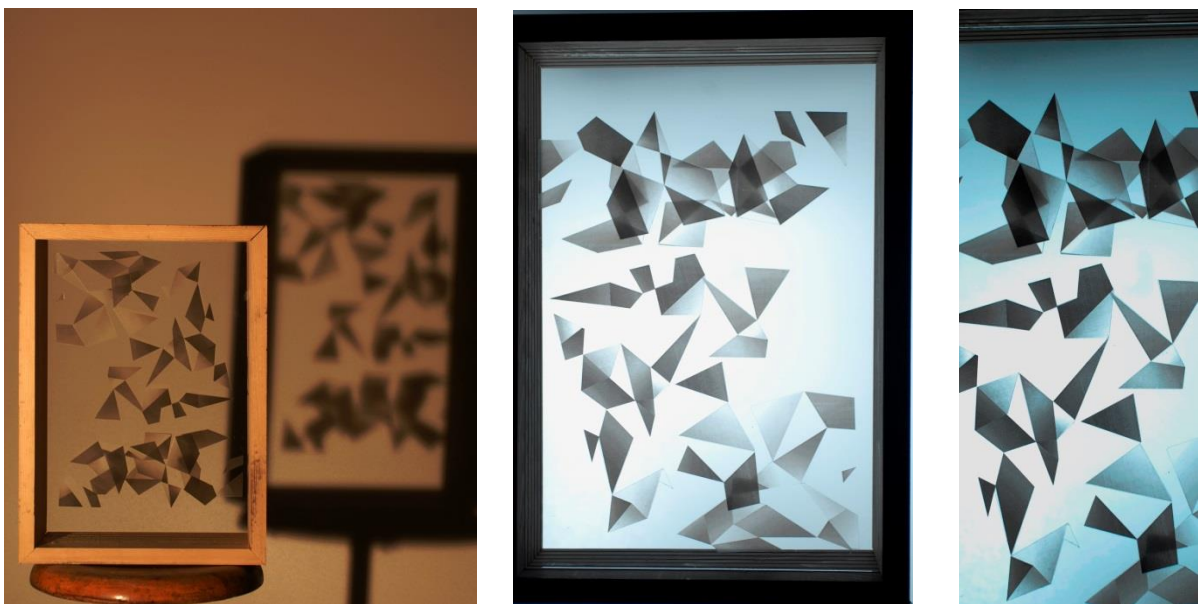
U ovom poglavlju predstaviti ću grafičke objekte zatvorenog tipa. Serija ovih grafičkih objekata sastoji se od osam samostalnih kompozicija. Geometrijske strukture na staklu smještene su u drvenu konstrukciju. Kompozicije su nastajale slaganjem slojeva/lejera (stakala) kako bi se postiglo grafičko preklapanje geometrijskih oblika. Svrha višeslojnog preklapanja sličnih oblika je postizanje kompaktne kompozicije koja se doima kao cjelina, ukoliko se promatra s određene distance.

Slika 1. Geometrijske strukture/ detalj

Slika 2. Zatvoreni grafički objekt I

Slika 3. Zatvoreni grafički objekt II u prostoru

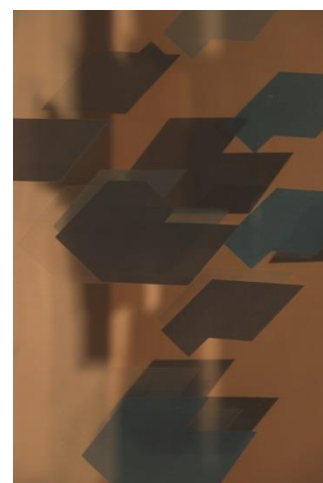

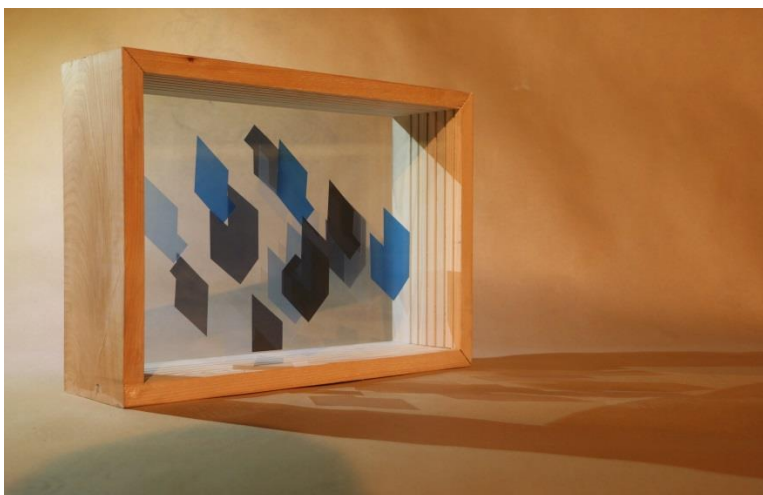
Slika 4. Zatvoreni grafički objekt III u prostoru/ detalj kompozicije

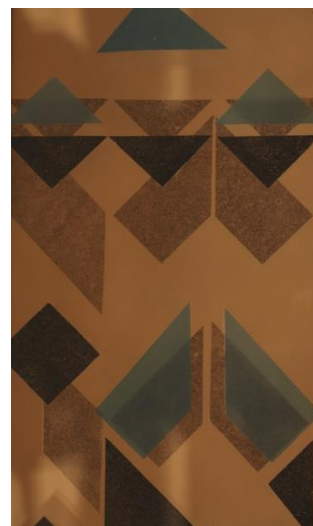
Slika 5. Zatvoreni grafički objekt III u prostoru s izmijenjenim položajem u prostoru/ detalj objekta

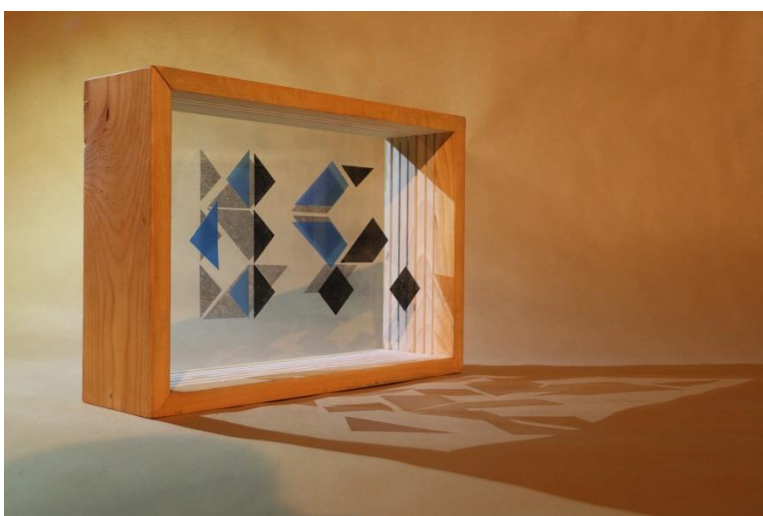
Slika 6. Zatvoreni grafički objekt III u prostoru/ detalj kompozicije

Slika 7. Zatvoreni grafički objekt III bočno u prostoru/ detalj kompozicije

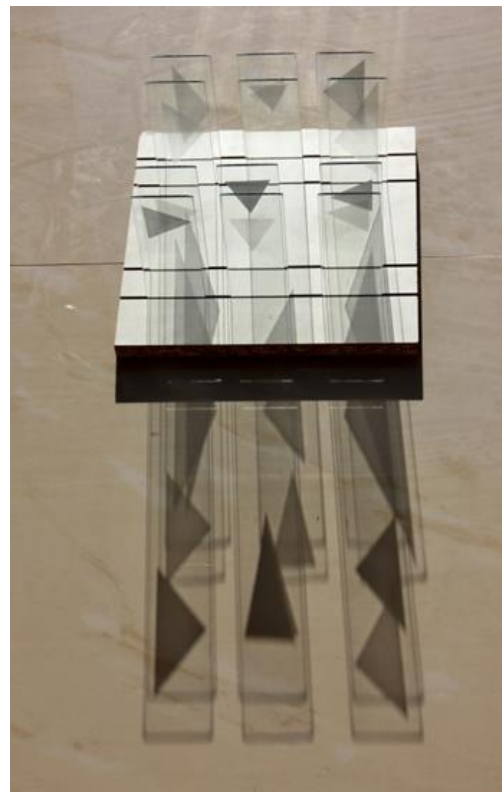
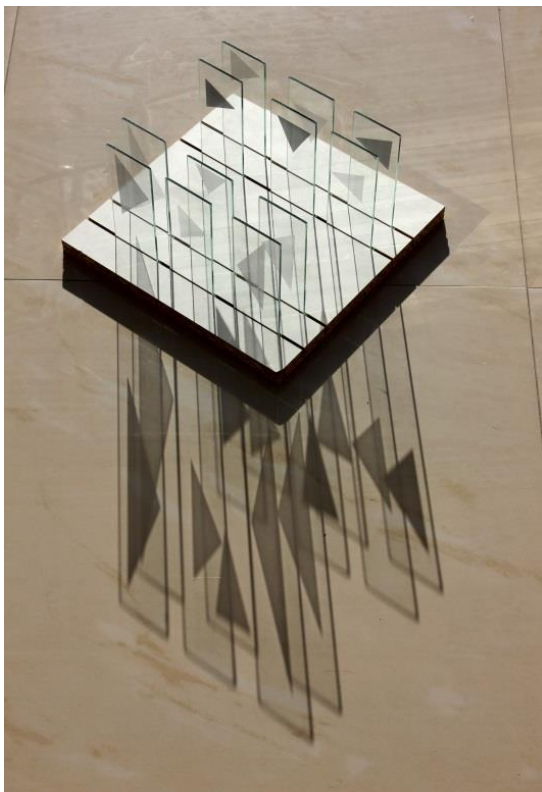
Slika 8. Zatvoreni grafički objekt III u prostoru/ detalj kompozicije

Slika 8. Zatvoreni grafički objekt III bočno u prostoru/ detalj kompozicije

3.2. Otvoreni objekti/ kompozicije

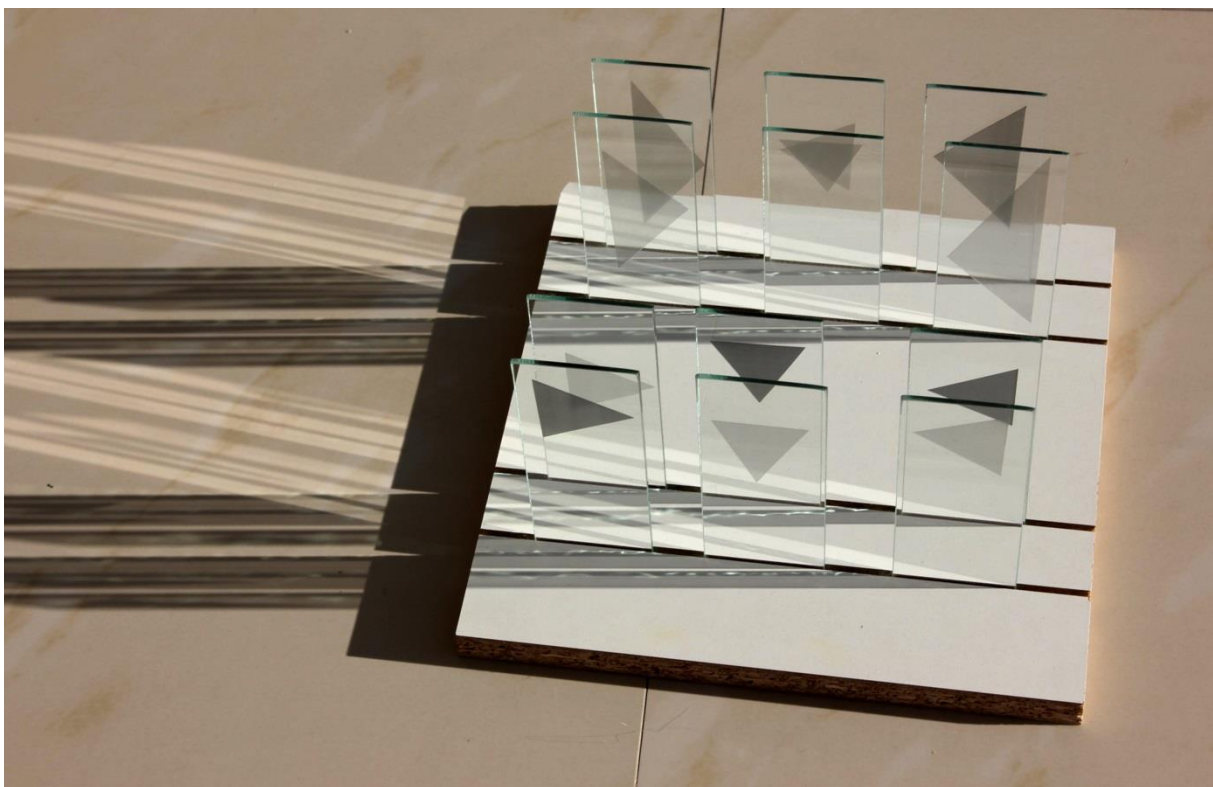
U ovom poglavlju predstaviti ću grafičke objekte otvorenog tipa. Serija otvorenih grafičkih objekata sastoji se od raznovrsnih tipova otvorenih formi. Geometrijske strukture na staklu smještene su u utore na drvenim površinama. Otvaranjem konstrukcije omogućena je interakcija promatrača s grafičkim objektima. Mijenjanjem položaja objekta u prostoru promatrač utječe na izgled već postavljene kompozicije. Kompozicije su nastajale kombiniranjem malih staklenih površina ispunjenih geometrijskim strukturama. Otvaranjem konstrukcije htjela sam istražiti na koji se način ponašaju objekti otvorenog tipa u usporedbi s onima zatvorenog tipa. Time sam dobila zanimljive kontraste konstrukcije i dekonstrukcije u prostoru.

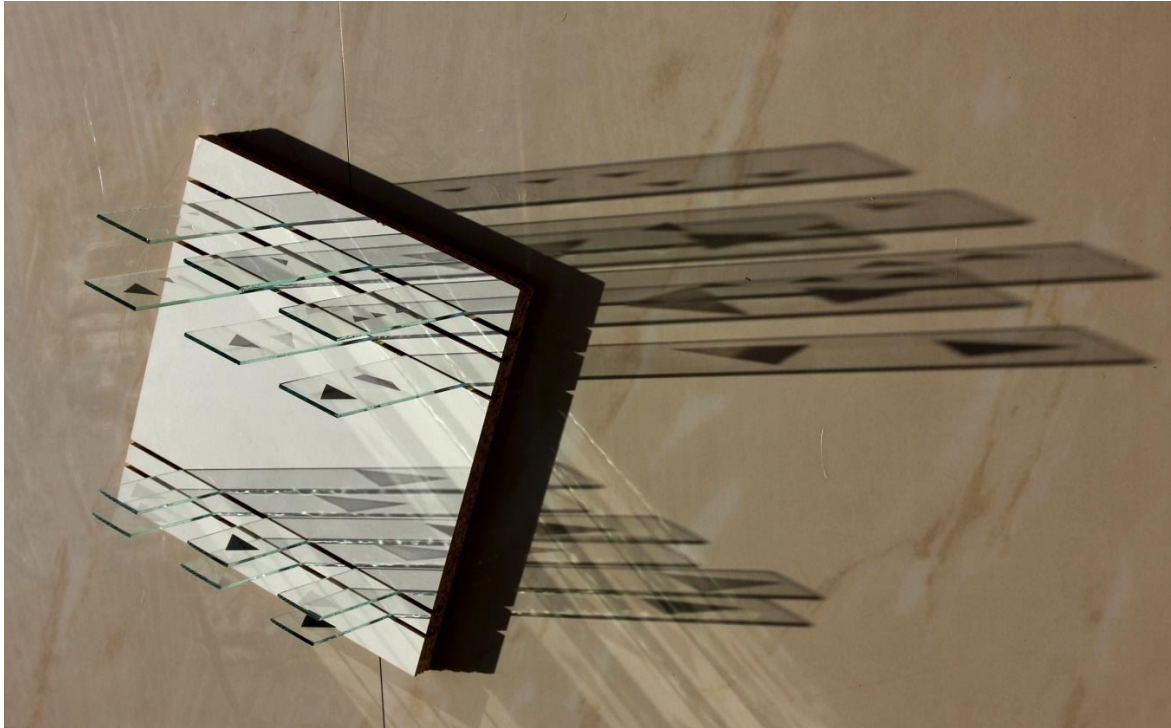
Slika 9. Otvoreni grafički objekt u prostoru s izmjenjivim položajem u prostoru

Slika 10. Otvoreni grafički objekt s bočnim svjetlom

Slika 11. Otvoreni grafički objekt s refleksijom materijala

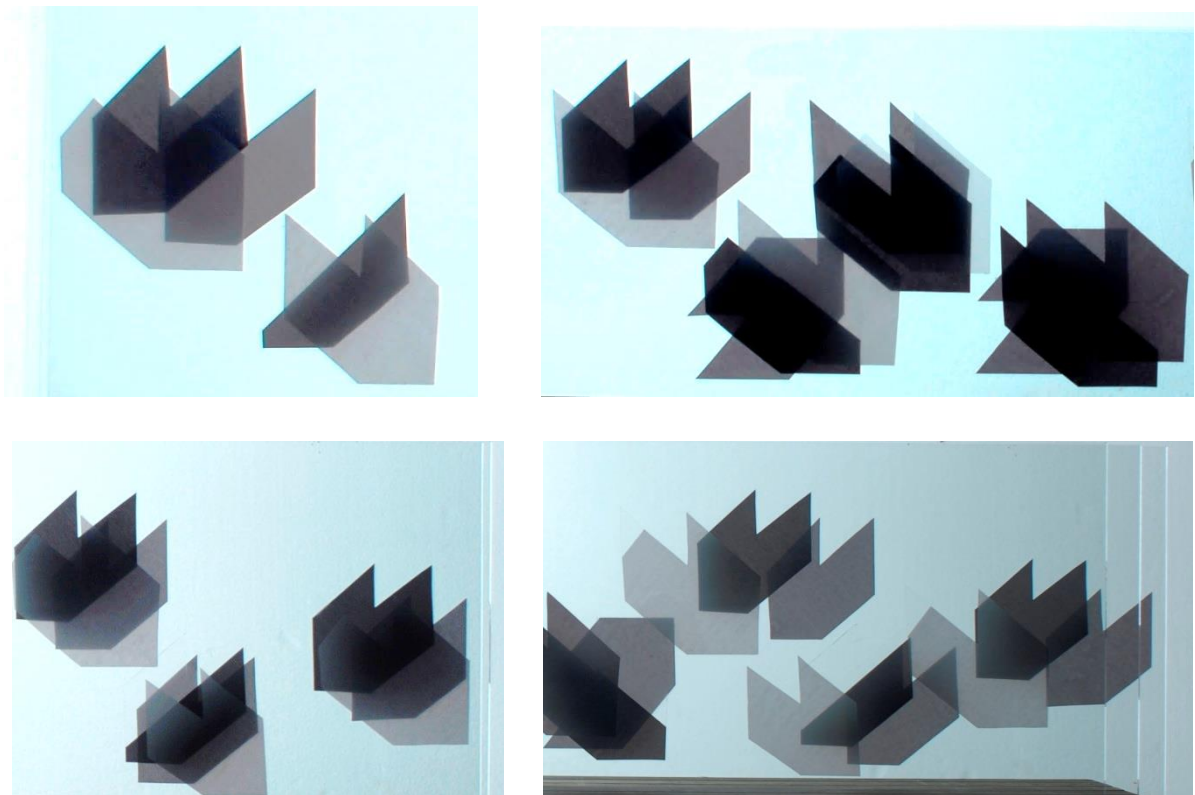
Slika 11. Otvoreni grafički objekt /sjena i grafizam

Slika 12. Otvoreni grafički objekt /sjena i grafizam II

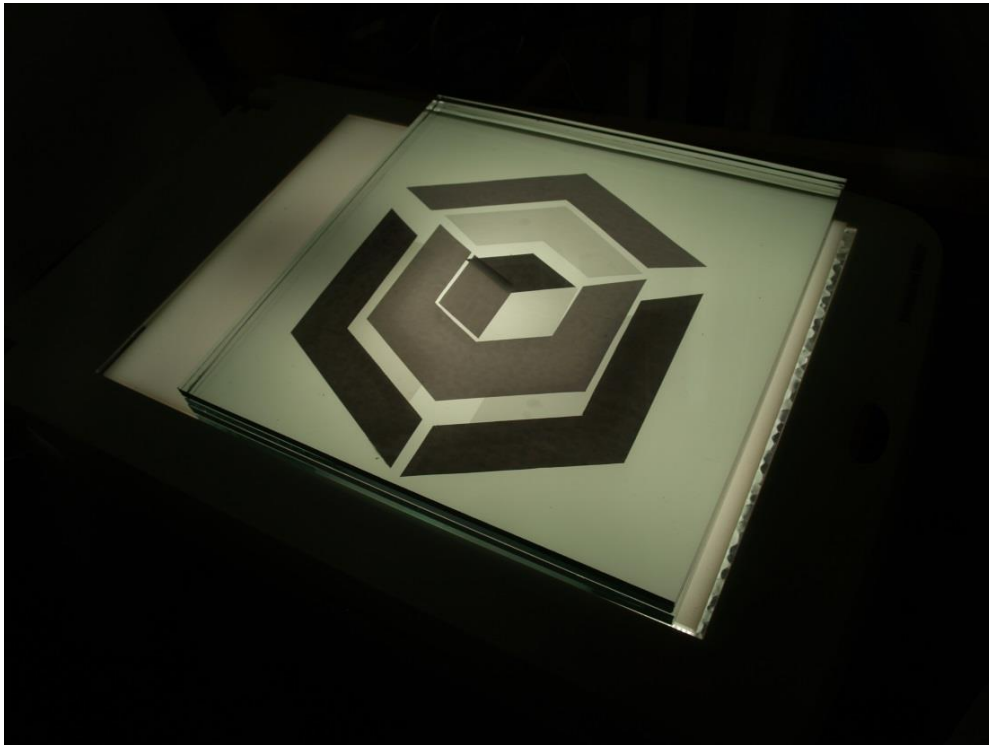
Slika 13. Dugi otvoreni grafički objekt u prostoru

Slika 14. Detalji geometrijskih struktura

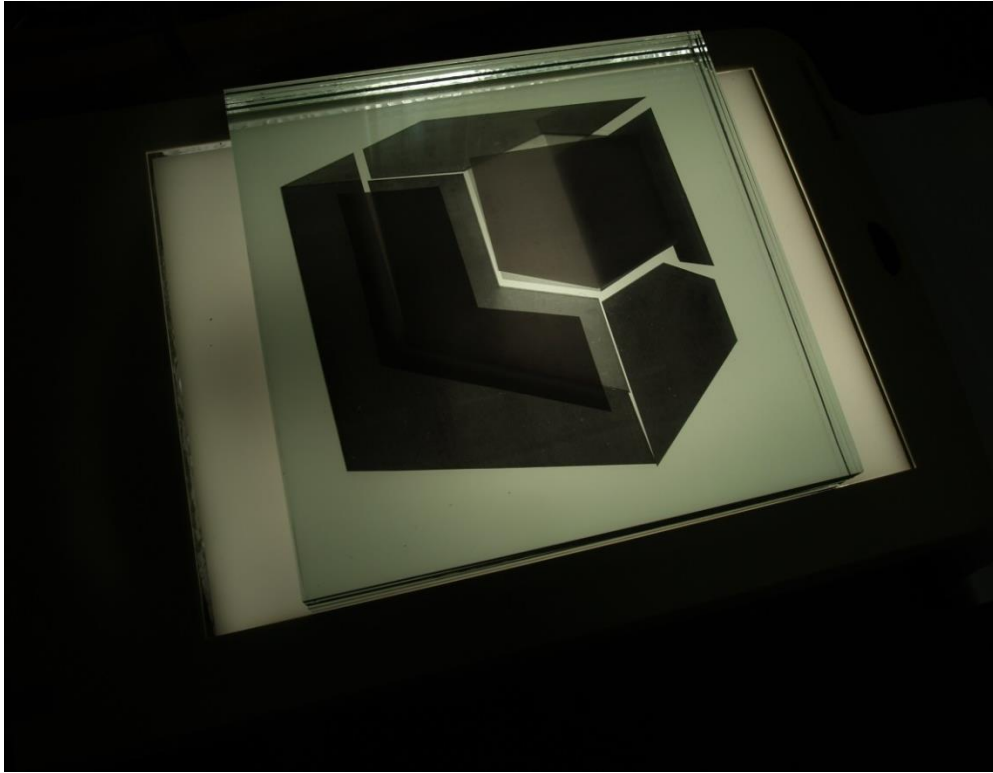
3.3 Polegnuti raščlanjeni objekti

Polegnuti raščlanjeni objekti zadržavaju otvorenu formu, ali mijenjaju položaj u prostoru. Za razliku od prethodnih otvorenih objekata čiji je položaj u prostoru uglavnom okomit, u ovoj seriji grafičke objekte postavljala sam u vodoravni položaj. Svi polegnuti raščlanjeni objekti smješteni su iznad osvijetljene podloge. Za vodoravne podloge koristila sam stakla (0.8 cm) na koja sam lijepila prethodno izrezane geometrijske strukture kocke. Serija je sastavljena od četiri samostalna objekta na kojima su prikazana četiri načina raščlanjivanja forme kocke. Kocku sam raščlanjivala u različitim smjerovima. U toj raščlambi dobila sam nove elemente koje sam koristila za izradu svakoga lejera kako bih u konačnici postigla formu kocke. Na doživljaj promatrača utječe različita raščlamba forme, svjetlo i njegov položaj u prostoru.

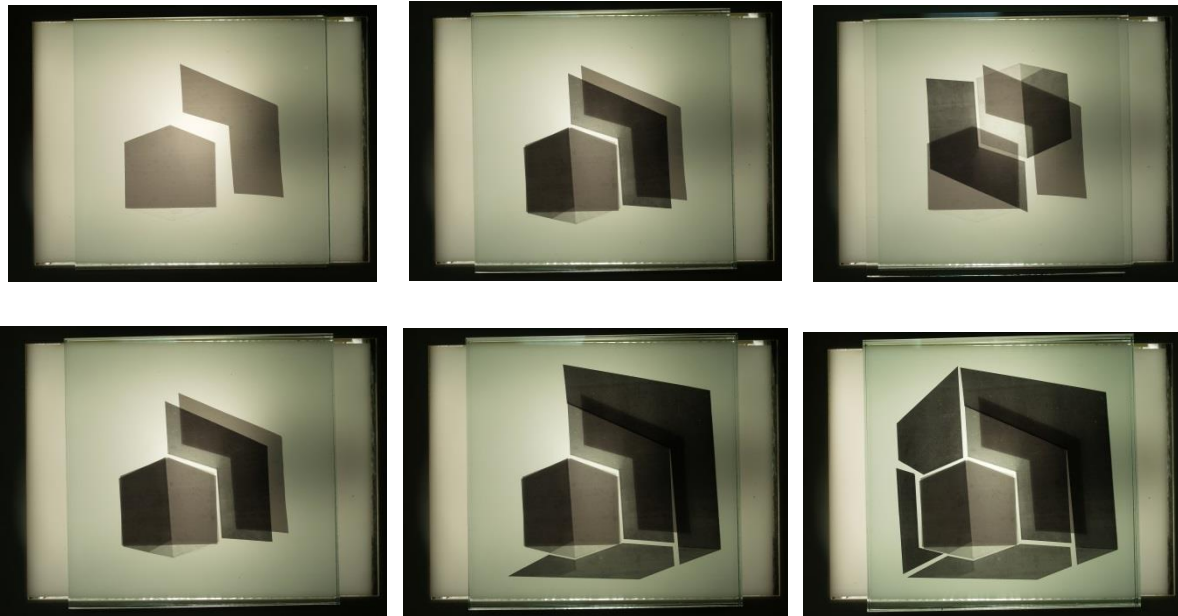

Slika 15. Varijabilnost kubusa I

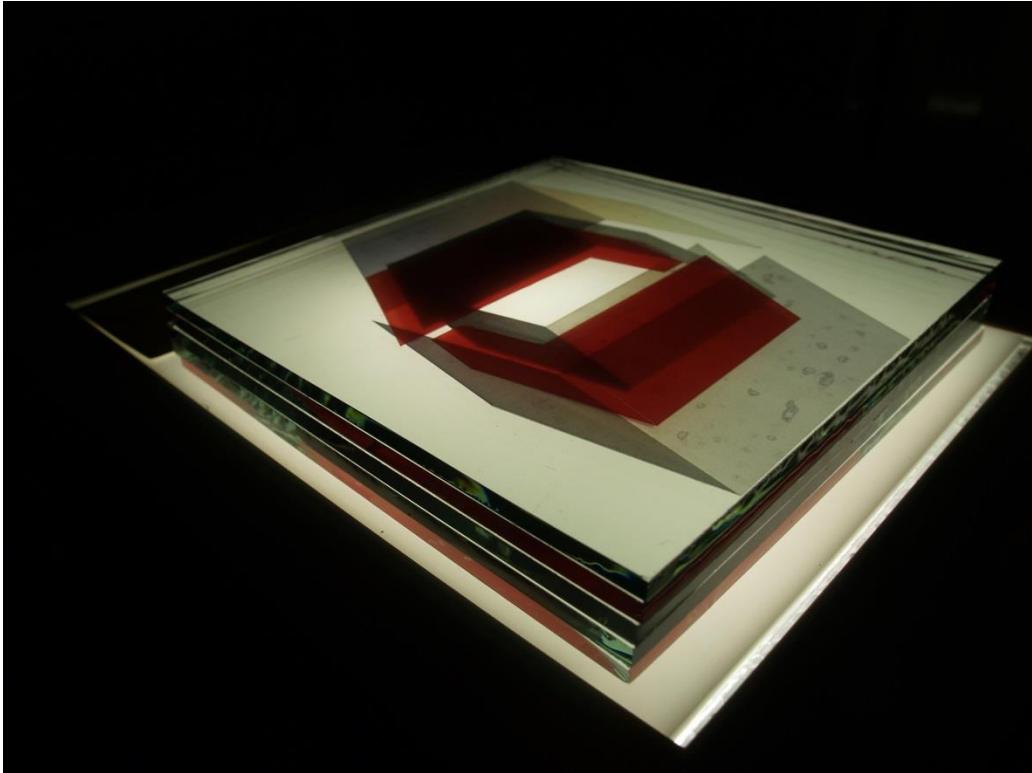

Slika 16. Varijabilnost kubusa II

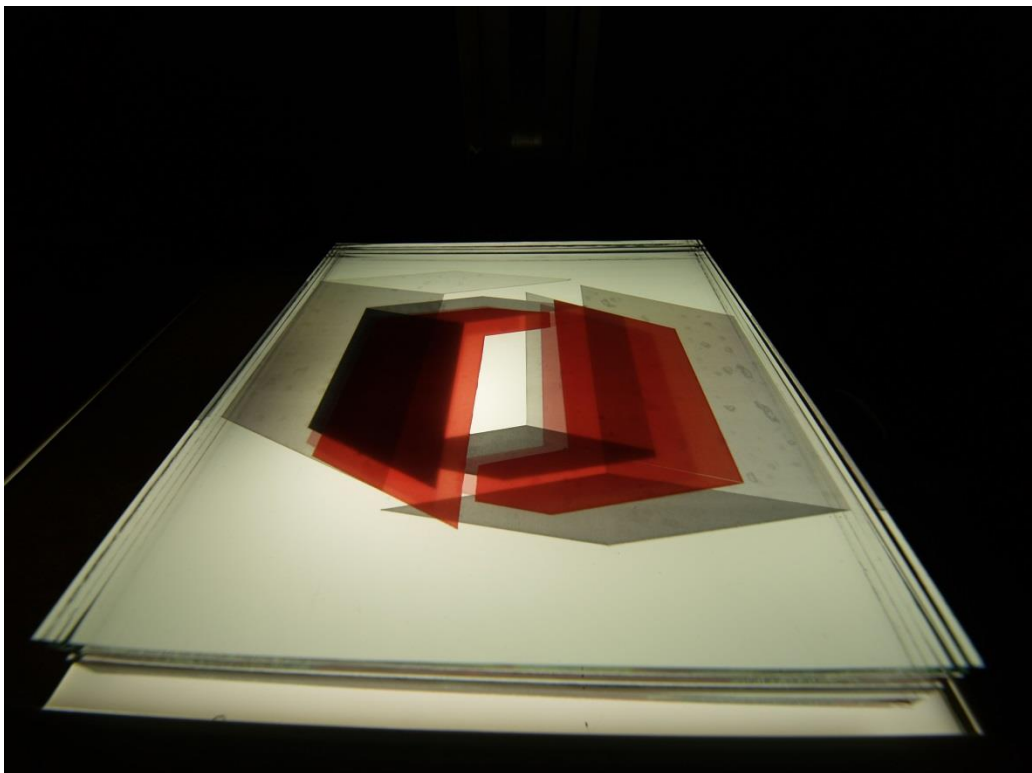

Slika 17. Neka lica varijabilnosti

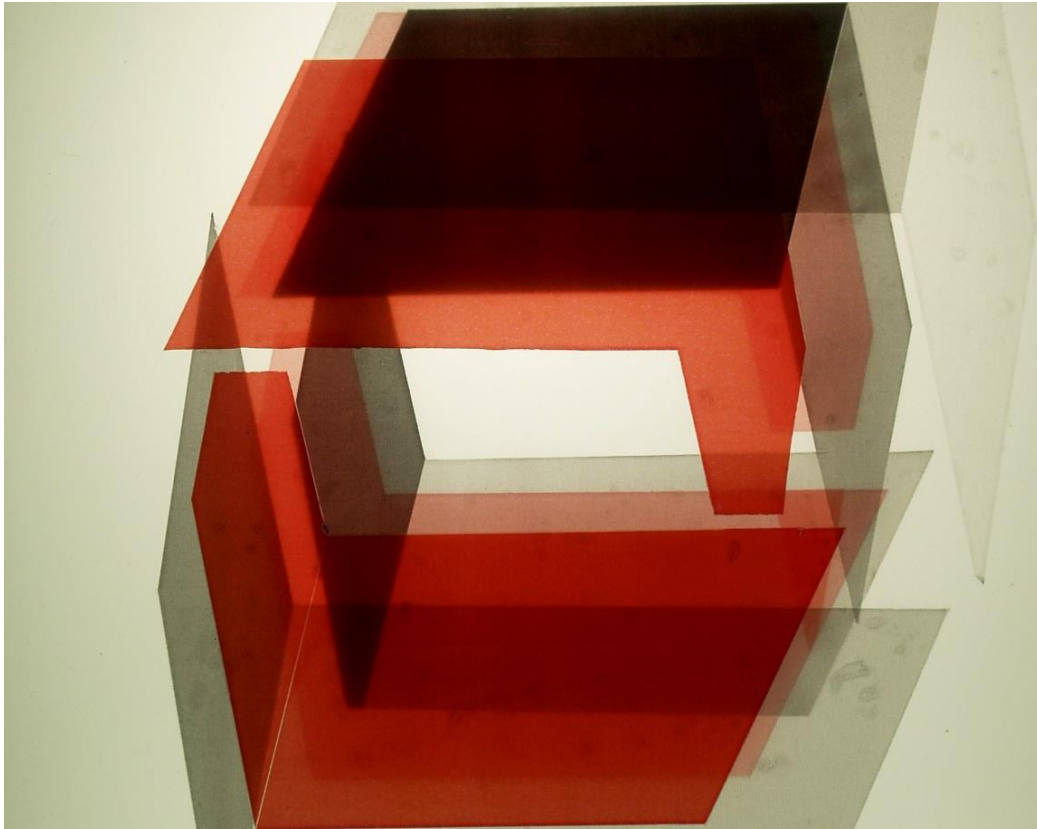

Slika 18. Varijabilnost kubusa III

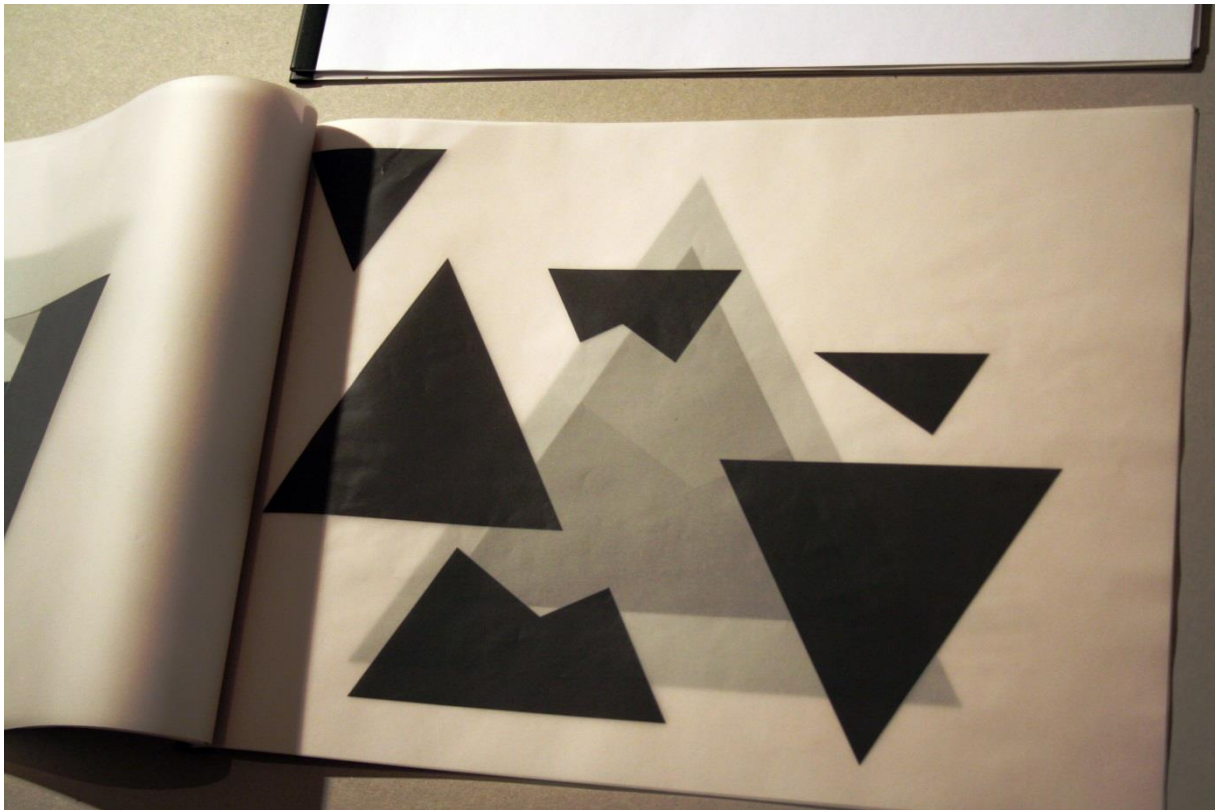
Slika 19. Varijabilnost kubusa III/ uplitanje crvene

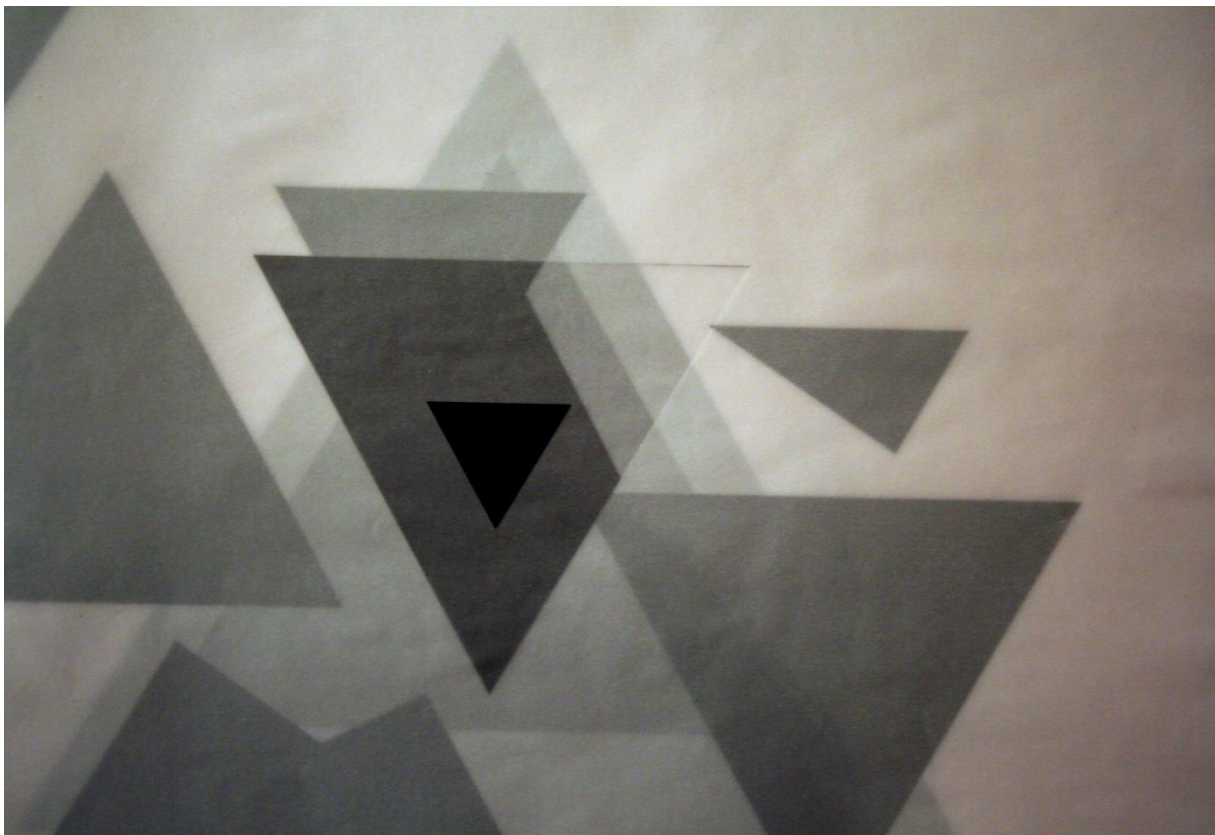
Slika 20. Uplitanje crvene/ detalj struktura

3.4. Raščlanjena forma/listovi

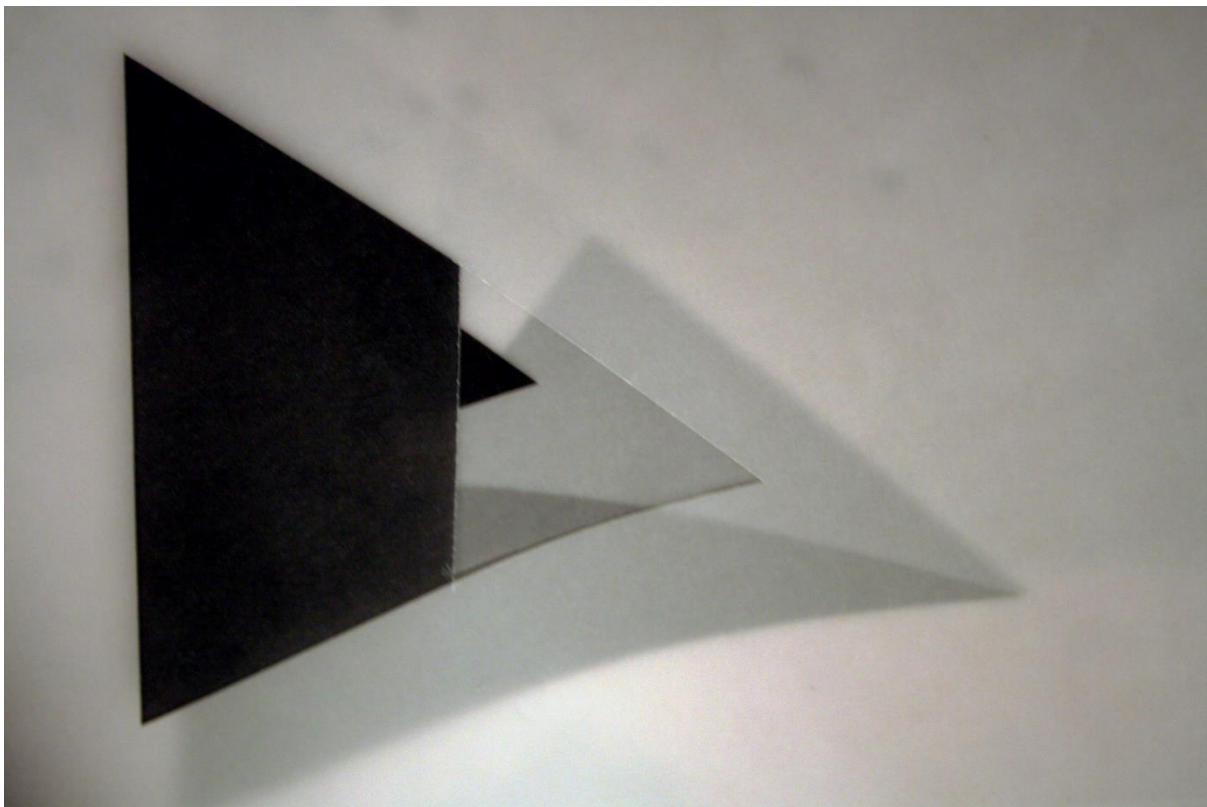
Ovom serijom radova su predstavljeni grafički objekti u kojima dolazi do prijelaza iz statične u mobilnu formu. Serijom otisaka na paus papirima predstaviti ću ideju raščlanjivanja grafičkog lista. Raščlanjene forme sastavljene su od četiri odvojene cjeline/knjige. Difuznost podloge doprinosi dinamici preklapanja otisnutih grafičkih oblika. Umnažanjem otisaka na dvadesetak listova postićem formu knjige s ciljem poticanja kvalitetne interakcije između promatrača i rada. Promjena izgleda kompozicije u ovoj seriji radova omogućena je okretanjem listova paus papira. Kompozicije sam gradila kombiniranjem položaja i veličina trokuta u akromatskim tonovima.

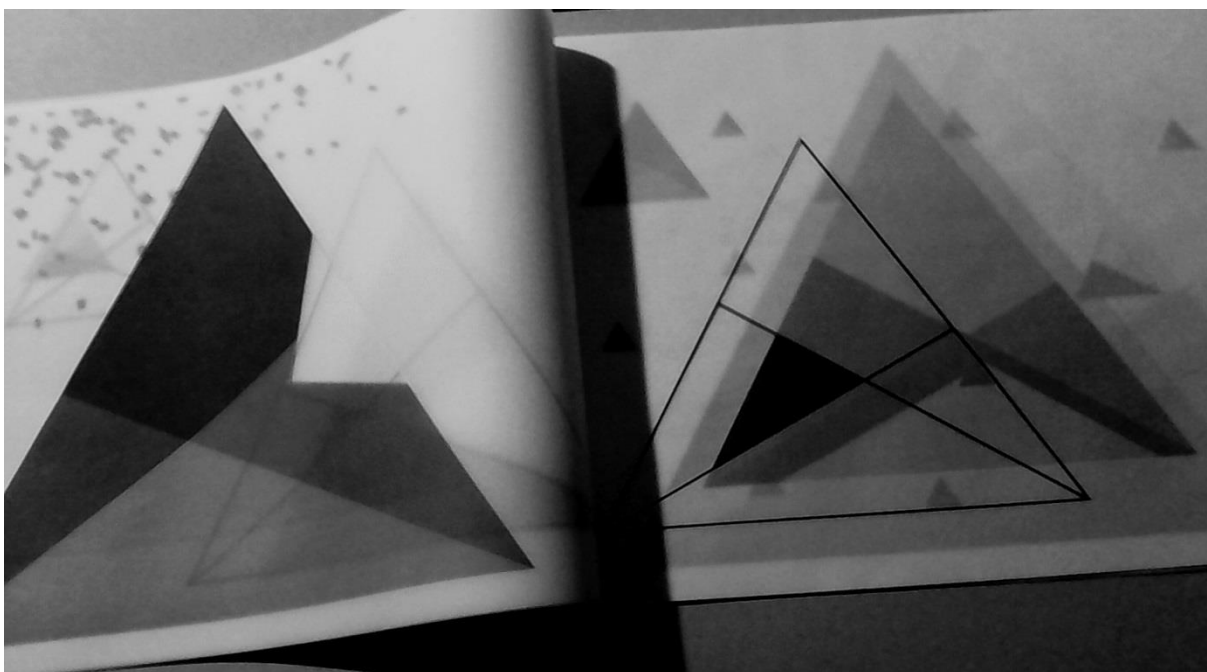
Slika 21. Animacijska raščlanjenosti/ igra trokuta

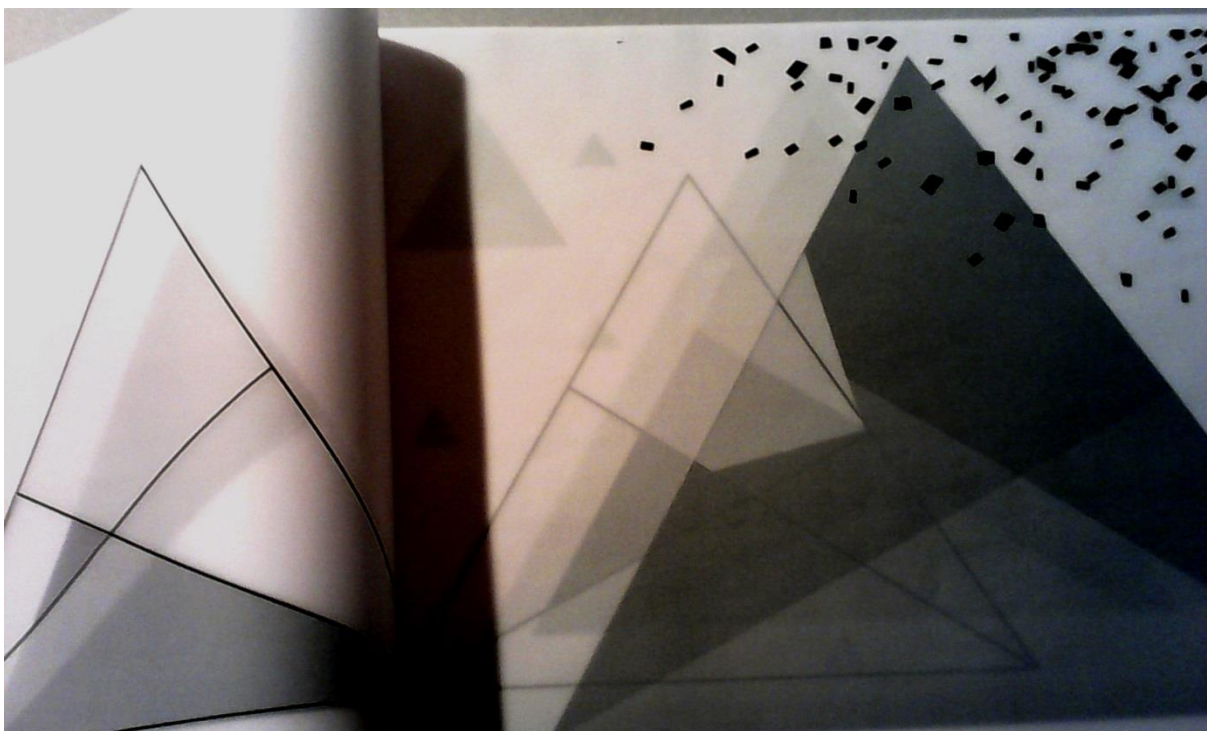
Slika 22. Animacijska raščlanjenosti/ detalj kompozicije

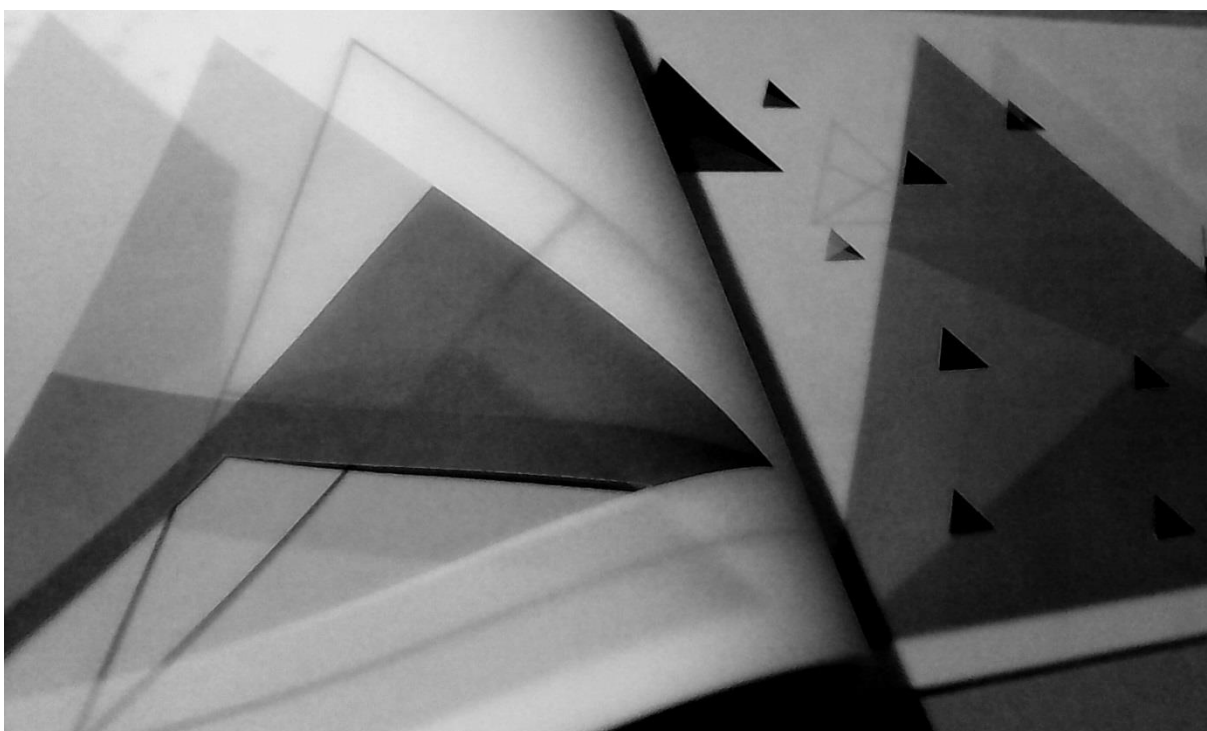
Slika 23. Animacijska raščlanjenosti trokuta

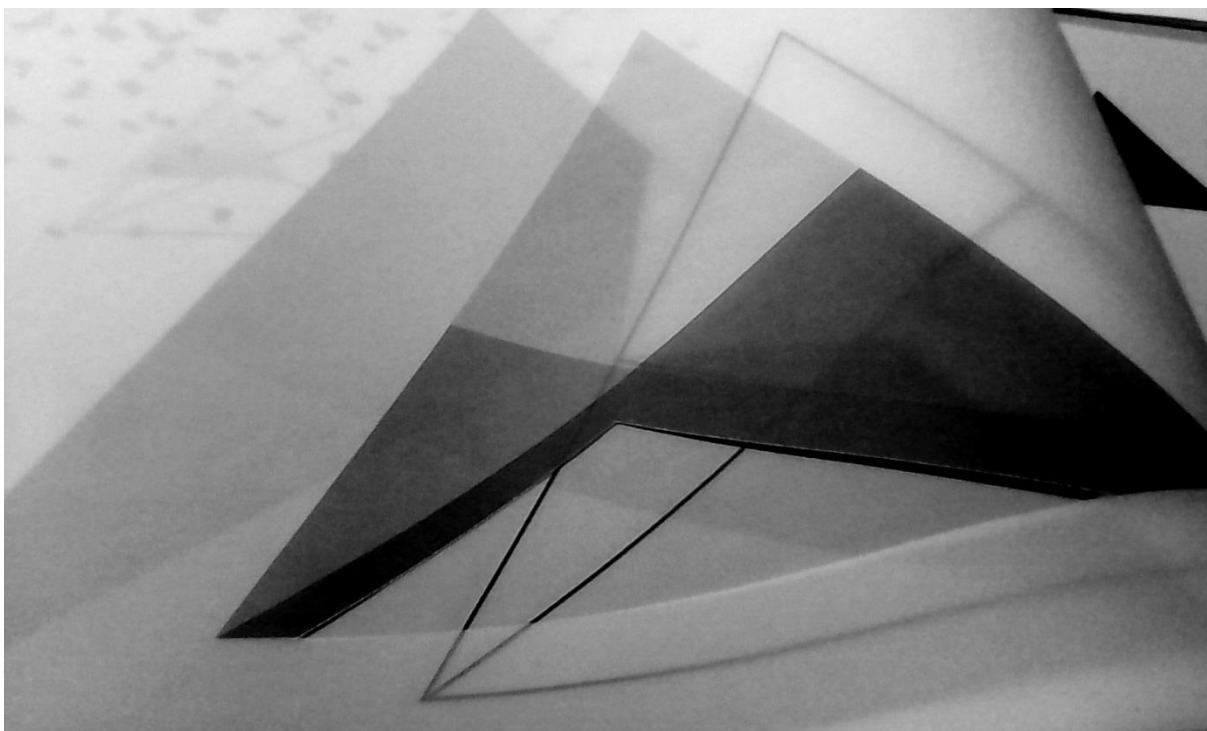
Slika 24. Animacijska raščlanjenosti/ igra malih i velikih

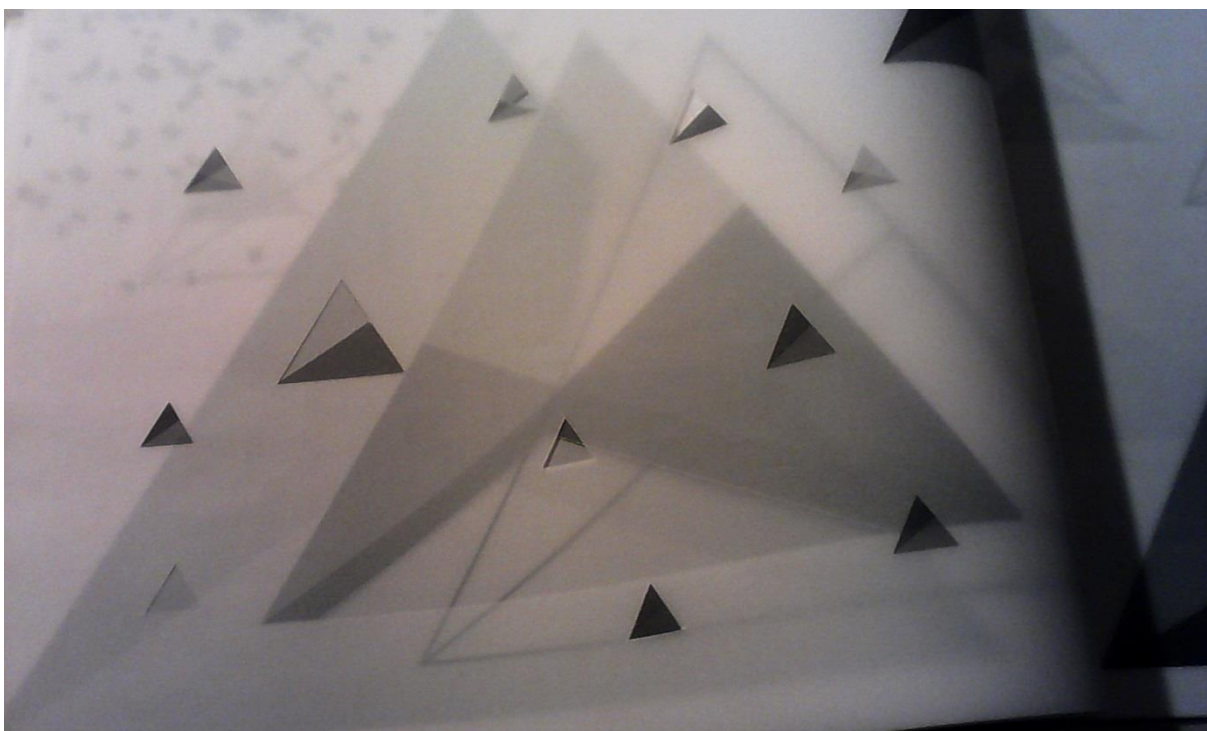
Slika 25. Animacijska raščlanjenosti/ igra trokuta i teksture

Slika 26. Animacijska raščlanjenosti/ igra perforacije

Slika 27. Animacijska raščlanjenosti/ igra perforacije i oblika

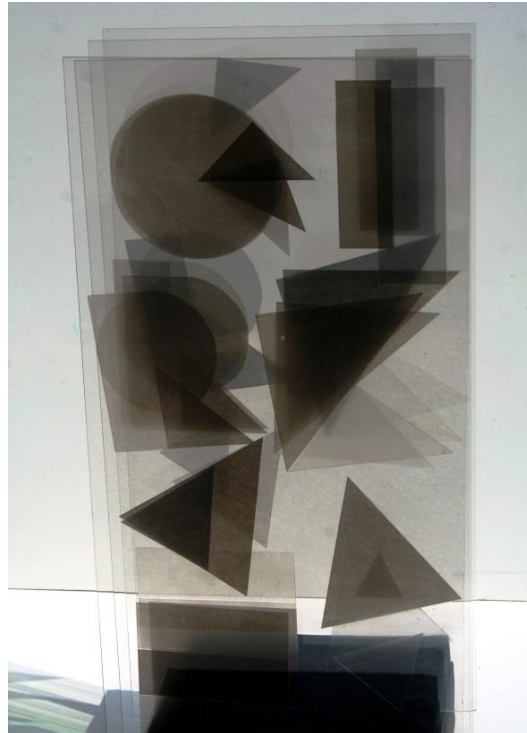
Slika 28. Animacijska raščlanjenosti/ igra perforacije i difuznosti

3.5. Tipografika

Tipografika je naziv serije otisaka na paus papiru i pleksiglas pločama. Stroge ili zaobljene geometrijske oblike akromatskih tonova koristim za slaganje riječi. Slaganjem slobodnih kompozicija postizem transparentnost te preispitujem likovni problem grafičkog preklapanja oblika koji je prisutan u svim serijama radova. Nasumičnim slaganjem oblika postigla sam dinamiku s namjerom da isprovociram percepciju promatrača.

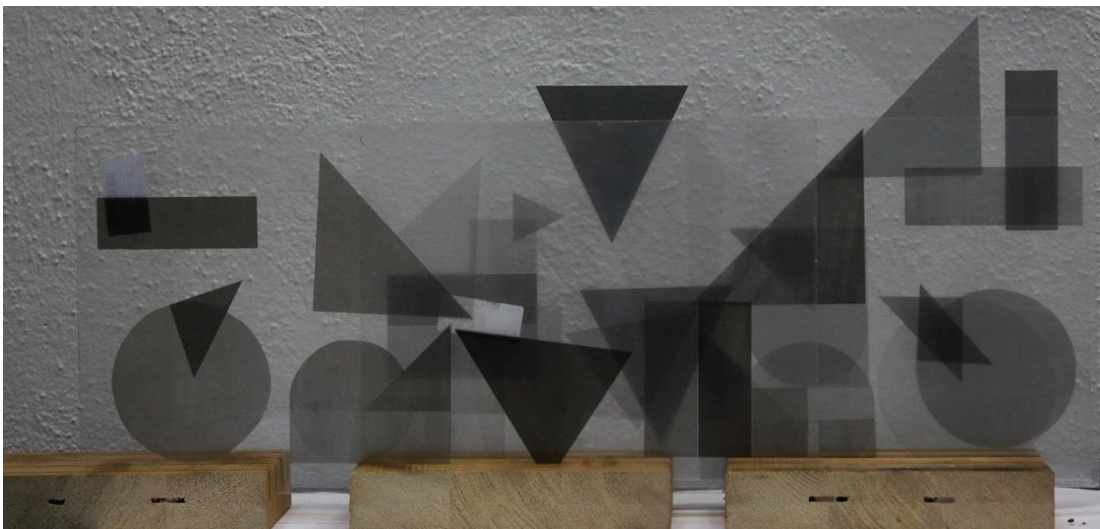
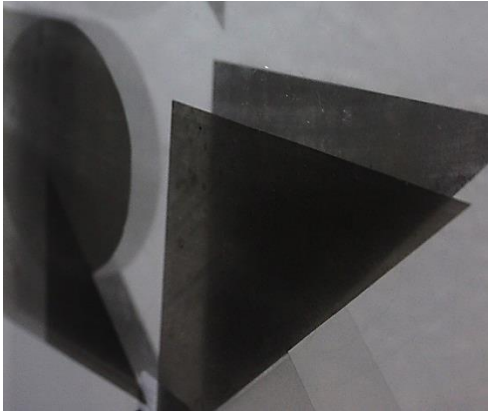

Slika 29. Zaobljena tipografika I

Slika 30. Geo tipografika I

4. ZAKLJUČAK

Izrada diplomskog rada odvijala se u nekoliko faza – od uobličenja osnovne ideje, obavljanja konzultacija, korištenja literature do konačnog izbora grafičkog izričaja. Propitivanja medija i njegovih formi oblikovalo je izričaj. Tijekom rada propitivala sam pojmove transparentnosti, interakcije, svjetla i prostora, geometrijskih oblika te grafike u prostoru. Transparentnost nije na svim grafičkim objektima istog intenziteta. Ona ovisi o gustoći lejera svakog grafičkog objekta, ali i o svjetlu kojemu je izložena. Mogućnost za interakciju promatrača ovisna je o vrsti grafičkog objekta. Direktnom interakcijom dopustila sam promatraču da utječe na izmjenu izgleda postavljenih grafičkih objekata, dok se indirektnom interakcijom ne mijenja izgled spomenutih objekata, već se ta izmjena događa u oku promatrača njegovim kretanjem u prostoru. Elementom interakcije pokušala sam promatrača osloboditi od ustaljenog pristupa likovnom djelu, odnosno aktivirati ga. Mobilna rasvjetna tijela bila su na raspolaganju promatraču kod *zatvorenih grafičkih objekata*. Koristeći se usmjerenim svjetlom promatrač je direktno utjecao na izgled i jasnoću sjena. Drugačiji primjer upotrebe svjetla u prostoru je kada je svjetlost statična kao što sam prikazala u seriji *polegnutih raščlanjenih formi*. Različitom upotrebom svjetla na grafičkim objektima oblikuje se i prostor u kojemu su postavljeni. Na taj način pokušala sam se odmaknuti od tradicionalnog pristupa grafičkim tehnikama i poigravati se odnosima svjetla i tame, pozitivna i negativna, umjetnika i promatrača. Postignuta dvojnost i subjektivnost u percepciji umjetničkog djela i različitost proizvedenih učinaka i iskustava potaknuli su me na nastavak propitivanja i nakon dovršetka diplomskog rada.

